

MAGYAR KURIR

A' FELSŐGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Péteken Mártzius 31-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

A' Monitörnek 17-dik Mártziusi da-
rabjában sok fontos tárgyak találatnak 18-
dik Lajos Királynak azon üléséről, mel-
lyet az előtt való napon a' Deputatusok
szálájában tartott vala. Dél után egy óra-
kor már tele volt nézőkkel az a' szála, a'
kik közt az idegen nemzetbeliek között
sok tekintetes személyek, a' Kir. udvari
tisztok, és számos tizfra dámák voltak. A'
Felső Parlamentum tagjai a' Királyi Szék-
nek jobb a' Deputatusok tagjai pedig azon
Kir. Szék bal oldalánál ültek, a' Király
dél után 4 órakor jelent meg, a' ki előtt
a' Kir. Herczegek, úgymint, az Artésiai
Gróf (a' Király testvér öttse, a' ki most,
mint a' Király után az Országban 2-ik sze-
mély Monsieur nevet visel), a' Ber-
ry és Orléansi Herczegek, a' Prinüz
Condé a' két Parlamentum deputatusival,
és a' tizmerek heroldusival együtt. A' Ki-
rály a' maga Kir. Székébe leülvén illy hat-
hatós beszédet mondott:

„A' jelenvaló kétséges kimeneteli
szempillantatban, mellyben a' Státus el-
lensége Országunknak egy részét már el-
foglalta, a' más részét pedig fenyegeti,
hozzátok fordúlok, hogy az én érzékeny-
ségemet, és kívánságimat egész Fr. Ország
előtt kinyilatkoztassam. — Én Hazámat is-
mét meg láttam, a' külső Hatalmasságokkal

meg békelletem, a' kik azokat a' traktá-
kat, a' mellyeket velek kötöttem, szentül
meg fogják tartani. Az én népemnek sze-
rentséjéért szüntelen dolgoztam, mellynek
szeretetét és hívségét meg is nyertem, és
most is nyerem; hatvan esztendőben való
életemet végezhetném-e jobban, mintha
annak védelmezésében meg halok?”

„Mellyhezképest magamra nézve sem-
mitsem félek, de félttem Fr. Országot. Az
az ember, a' ki a' hazafiak közt való há-
borúnak ostorát magával hozza, a' külföl-
diekkel való háborúnak ostorát is reátok
fogja fordítani; ő a' mi Hazánkat újobban
a' maga vas járma alá akarja rekeszteni;
azt a' Constitutionális alkotmányt, mellyet
én ti néktek adtam, melly a' következendő
maradékoknál is az én leg nagyobb ditsős-
ségem fog lenni, és a' mellynek megtar-
tására ti néktek meg esküszöm, egészszen
el akarja rontani. — Hogy ha tehát a' kö-
zönséges boldogságnak védelme körül ös-
ve gyüllünk, néhai 4-dik Henriknek
maradékai is hozzánk fogják magokat kap-
tsolni, és a' ti példátokat minden jó Frantzi-
ák követni fogják. Vajha mind a' két Ház
segitené a' Kormányzékot, és olly erőt ad-
na annak, a' millyen nélkül szűkölködik,
hogy annál fogva olly sínórmértékekhez
nyulhatnánk, a' millyeneket a' Státusnak bol-
dogsága kíván. E' szerént meg fogjuk Eu-
rópának mutatni, mit mivelhet egy nagy

nép a' maga Királyához való szeretete, és a' Státus fundamentomos törvényeihez való hajlandósága által.“

A' Királynak ezen beszédje után az Artésiai Gróf is meg szólalt, és a' Királyhoz fordulván így szólt: „Felfejes Király! A' Felseged egész familiája azon indulattal viseltetik, a' mellyet Felseged ki nyilatkoztatott, meg esküszik Felseged hívségére, és a' Haza Constitútiójára.“ Dél után 5 óraker a' gyűlés szalájából a' Tuilériai Kir. palotába a' Király visszament, a' midőn azok a' Normandiai hadiseregek, mellyek a' Caroussel-piatzon öfzve gyűltek vala, igen nagy hazafiui érzékenységgel fogadták Eő Felsegét.

A' 19-dik Mártziusi Párisi tudósítákok azt beszélik, hogy valamint a' mindenféle osztályseregekhez eddig volt közönséges bizodalom kezdett elenyészni, szinte olly mértékben a' Nemzetnek kedvetlensége is a' Bonaparte hűnös tselekedete ellen öregbedik. — Ugy látszik, hogy ezert történet egy az armadában mélyen fundált öszve esküvéfre volt építetre. Több helyeken katona élések sem találtattak, a' hol azoknak kellett volna szükségképen lenni; azok a' Regimentek, a' mellyek Bonaparte ellen marsiroznak, olly vezérek alatt vannak, a' kiknek hívségben bizni épen nem lehet. Valamint ezt Ney Marsalnak hitetlen elárulása, 's minden más környüállások 'is világosan meg mutatják, a' mellyet hogyha a' Nemzet egész erejével le nyomni nem igyekezik, nem tsak a' hazafiak közt való háború fog következni, de a' külföldi hadat is maga ellen fogja indítani.

Az ország tartományaiából Párisba érkező minden tudósítások azt bizonyítják, hogy valamint Párisban, szinte ott is a' nép Bonaparte ellen fel van zendülve; hogy az Ország déli részeiben minden nemzeti gárdisták a' fegyverhez nyulnak; Párisban sok olly emberek, a' kik a' külső városokban imitt amott Napoleon részé-

re beszélni mérészenek, a' néptől agyon verettetnek, mindenütt, a' hová tsak a' 13-dik Mártziusi Bétsi declaratio érkezik, az a' néptől nagy örömmel elfogadtatik, és közönségesse tétetik, és azért is ámbár a' mostani környüállások Bonaparténak láttatnak is kedvezni, még is rövid idő mulva őtet vég veszedelembé tasztítani fogják.

A' Monitörnek 19-dik Mártziusi darabjában ezeket olvasfuk Páris városáról: Tegnap előtt, tegnap, és ma sok nemű fegyveres seregek, mellyek az ellenég ellen való menetelre rendeltettek vala ki, a' magok kantonjaikból ki mozdultak, és a' nekik kimutatott pontokra állottak ki — A' királyi testörző seregek az önkényen való katonaság, a' Párisi nemzeti Gárdisták, azoknak a' Generalisoknak vezérlések alatt foguak szolgálni, a' kiknek szemek előtt a' Király és a' Haza védelmezésében mindenkor hívséggel viselték magokat.

Bonaparte, a' ki e' folyó Mártzius 16-dik napján A utinból ki indult, mindenütt, a' merre fordul, tsábitja 's pénz vesztegeti a' népet; sok helyen hazug hirdetményeket ad ki, mint p. o. hogy 18-dik Lajos Király Páris városát elhagyta; hogy annak lakosi ő ellene feltámadtak; hogy azok a' Hatalmasságok, a' kik eddig ellene voltak, most az ő pártját fogják, 's őtet igazságos feltételeben segélleni igyekeznek.

A' Moniteurnek 10 dik Mártziusi darabjában következő foglalatu hirdetményt intézett 18-dik Lajos Király a' Eő armadához:

„Tisztek és katonák! A' ti hívségtekről egész Fr. Országot bizonyossá tettem, réménylem, hogy a' ti Királytoknak szavát meg nem hazugoljátok. Gondoljátok meg, hogy ha valamiképen győzni talál az ellenség, mindjárt ki üt a' Hazafiak közt való háborunak tüze, mindjárt 300,000 emberből álló idegen hadi seregek borítják

el kedves Hazánkat arra való nézve ennek védelmezésében kell vagy győzünk vagy meg halunk. Ti pedig, a' kik a' jelenvaló szempillantásban más zászlója alatt vitézkedtek, térjeteek vissza, álljatok a' Hazza zászlója alá, esmerjétek meg eltévedéseket, borúljatok édes atyátok karjai közé, én titeket mint eltévelyedett fiaimat úgy foglak nézni, 's azt ígérem királyi szavamra hogy mindenről el fogok felejtkezni, hidjétek el, hogy mind azok, a' kik hiven és igazán fognak szolgálni jutalmat várhatnak. Költ Párisban Martzius 18 dik napján, 1815-dik esztendőben. Lajos.

Ezen a' napon következő napí parantsolat adatott ki: „Az armáda arról tudósítatik, hogy Marsal Macdonald a' Berry Hertzeg fő vezérlése alatt fogja azt kormányozni, és minden Generálisok, a' kik a' hadi seregeknek tsapatjait kommandirozzák, ő tőle fognak függeni, 's ő tőle vesznek parantsolatot is.“ Marsal Soult-hoz egy levelet küldött a' Király, mellyben tudtára adja, hogy az ő szolgálatjával nagyon meg volt elégedve, és hogy tovább is kívánna avval élni.

Azok a' Regementek, mellyek Páris városában vannak őrizeten, olly parantsolatot vettek, hogy minden szempillantásban készen legyenek a' táborba való marsirozásra, hogy ezen végre következő módon legyenek organizáltatva: Minden Regement három batallionból formáltasson, és mindenkor kész számmal legyen, a' számfellett való Obersterek, Fő strázsamesterek, és minden egyéb hadi tiszték, a' kik ezen Regementhez tartoznak, vagy a' kik annál ujebben szolgálni kívánnak, ezen batallionokkal fognak marsirozni — Azok a' Fel és Al-Tiszték; a' kik a' 4-dik batallion gyökeréhez tartoznak, egy tartalék kompániával fognak szapérítatni, és ezen batallionnak Kormányozójától függeni, ennek a' kompániának Fel-és Al-Tisztejei flintával lesznek fél fegyverkeztetve.

A' Deputatusoknak Kamarája, melly Mártzius 12 dik napjától fogva minden nap gyűlést tartott, a' Királynak, és a' Királyi Ministereknek minden intézetjeit helybe hagyta, egész készséggel és erővel gyámolította, úgy mindazáltal, hogy minden gyűlések és tanátskozások ajtó bezárva tartattak.

A' belső dolgokra, a' politziára, és a' hadi dolgokra ügyelő Ministerek, a' kik a' Deputatusok Kamarájának gyűlésében Márt. 13-ik napján meg jelentek vala, minden tekintetben nyugtató jelentést adtak bé, nagy bizodalommal lévén az ellenség ellen küldett Ney, Oudinot, és Suchet Marsalokhoz. Mivel pedig szükségesnek tartatott a' katonaság szívét megnyerni, 's attól minden kedvetlenséget elhárítani: Gen. Lieutenant Desfourneaux azt javasolta, hogy azoknak a' katonáknak zsoldjokat, a' kik fél zsoldra szállítottak le, egészszén fizessék ki, és valóságos szolgálatba helyheztessek; ennekfelette nagyon ósárlotta a' hadi dolgokra ügyelő Ministernek azt a' gazdálkodását, melly szerént fővéuységből-e vagy más végből a' katonaságnak fél zsoldját le huzta 's más közjóra fordítani igyekezett. A' gyűlés ennek a' Generálnak ítélet tételét helybe hagyta; mindazáltal semmi végzést nem akart ebben a' fontos tárgyban tenni, hanem a' nevezett Gen. Lieutenantot arra kérte, hogy terjessze azt a' hadi dolgokra ügyelő Ministerium eleibe. — Lazardur a' Deputatusoknak azon gyűlésében azt javasolta, hogy a' betsüllet legyőjőjában lévő minden katonáknak fizetessen ki egész fizetések.

A' Deputatusoknak 15-dik Mártziusi gyűlésében Marsal Macdonaldnak egy levele olvastatott fel mellyben nagyon köszöni, hogy a' gyűlés tagjai ő róla jó emlékezetben vannak, és azt kívánták, hogy az ő szolgálatja irattassék bé a' jegyző könyvbe.

A' Moniteurnek 17 Mártziusi darabja

szerént, Marsal Macdonald a Páris városa védelmezésére össze gyűjtött Fr. Ármádának második Fő vezérévé tétetett. Ezen a napon még mindentűnnyen nyugtató levelek küldettek a Kormányzésekhez.

Leg újabb Fr. Országi tudósítások.

Egynehány naptól fogva már repdestek itten azok a hírek, hogy Bonaparte Napoleon volt Fr. Ex Császár, e mai napon végződő hónapnak 20-dik napján, estéli 8 ózaker Páris városába bé ment, és a Tuillériai Kir. palotába bé szállott. Azon napnak t. i. Mártzius 20-dikának reggelén 18-dik Lajos Király a Peronnei úton Párisból elment, a testvér ötte Monsieur és a Berry Hertzeg Eő Felségét követtek, az Orleánsi Hertzeg még idejében el utazott Párisból, hanem az ösvégy Orleánsi Hertzegné kéntelen volt betegsége miatt Párisban maradni.

Mindjárt Napoleonnak Párisba való bé menetele után a Fr. Országi Tisztségeknek változtatáshoz nyúlt Bonaparte, és Cambacerest igasságra ügyelő; Gündi nt Finantziális dolgokat folytató Ministereknek nevezte ki; Maretet Státus Titoknokságra emelte, Decrest a tengeri dolgokra és Coloniákra ügyelő Ministernek; Foucbét Policzey-Ministernek; Molliént a Kintstárra; Davoust Marsalt hadi Ministernek; Saváryt a nemzeti Gárdisták Generális Inspectorának, Gróf Bondyt a Seive osztály Prefektusának, Státustanátsos Realt Páris városa Policzey-Prefektusának nevezte ki.

A Bétfi Congressusnak Bonaparte Fr. Országba való kiszállásáról kiadott jelentésből azt lehet kibuzni, hogy 600,000 Austriai, Orosz, Pruszsus, Nemet, és Angliai Országi fegyveres katonák nyomólnak bé Fr. Országba, hanemha a közönséges tsendességnek ezt a meg háborító ellenségét magából ki nem szoritja; ilyen képen valófágos, hazafiak közt való, háborút gerjeszt Napoleon Frantzia Országba. — A Gazette de France tzi-

mü Fr. Országi zsurnálak 19-dik darabja azt mondja, hogy nagy sietséggel folytatta Bonaparte a maga Páris felé való utazását, hogy ő maga mindenkor egy postakoffin megyen az ármádája előtt, és 20 dragonyofnál több mellette nintsen. — Néhány közönséges ujságlevelek ugyan azal biztatják a jó szivü lakosokat, hogy az ő követőinek és hadiseregeinek száma nagyon kisebbedik; ellenben mások azt beszél-
lik, hogy nem tsak a Frantzia Királyi hadiseregek minden Tisztjeikkel együtt; hanem a lakosok is részére állottak, s tapsalással fogadták Párisba való bémenetelét. — A Katonatisztek között még azok a Marsalok és Generalisok is, a kik 18-dik Lajos királyt leg jobban biztatták, s leg jobban pökték a markokat, őtet hitelle-
nül el hagyván, mindnyájan a köz tsendesség meg háborítója mellé állottak, s ő tőle várják meg jutalmaztatásokat.

University Lib Szövetséges Belgium

Igy neveztetik Belgiumnak az a rész, melly az Austriai vagy Catholicum Belgiummal együtt a Spanyol Monarchiába tartozott, hanem idő folytával attól elszakadt, és az Orániai herceget Helytartónak választván szabad Republikává lett, s azolta különös Constitutióval élt, egészen a jelenvaló időig. De hogy azok a szövetséges Fejedelmek, a kik Bonaparte Napoleont uralkodó székiből le vetették, Európának örökös és állandó békeséget szerezhessenek, és a Monarchiák igazgatás formáját mozdulbatatlan funktómentumra állíthassák, szükségesnek illettek az Európai Monarkáknak s Monarchiáknak számát szaporítani. Ilyen új monarchiák a Hannoverai és Hollandiai Országok. Az elsőbet már ennekötte egynehány hetekkel le irták, most következik az utolsóbb t. i. a Hollandiai, avagy a Szövetséges Belgiumi Ország, mellynek uralkodó Fejedelem Wilhelm Orániai-Nap-

sauí Hertzeg, e' majdan elmuló Martziusnak 16-dik napján, Hágában, következendő hirdetményt tététt közönségessé:

*Mi Wilhelm Isten kegyelmességélől
Niederlandi Kiraly, Orániai-Nassaui
Printz, Luxemburgi Hertzeg 's a' t. mind
azoknak, 'a' kiknek szemek előtt ez az
írás meg fordul, egésséget kívánunk!*

„Allig mondották ki a' Bécsi Congressusra gyült Fejedelmek azon meg egyező kívánságokat, melly szerént minden Belgiumi tartományokat egy közönséges fő alatt észve kellene kaptsolni, midőn már a' Belgiumi tartományoknak lakosi ezen fontos sinör-mértéken való örömöket, és az eránt való kívánságokat ki jelentették, hogy ezen fő hatalom, mellyet a' minket szerető Hollandufok már annakelőtte reánk bízták vaia, ő reájok is terjesztessen ki.“

„Ezen szíves indulatnak ki nyilatkozatásánn, mellyen meg lévén mi indittatva, jobbnak lenni itiltük ezt: a' változtatást, a' jelenvaló környülállások közt mind addig halasztani, míg a' Bécsi Congressus tökéletességre fogna menni, 's annak végzései, egész mivóltokban mindenütt, 's egyszermind bé tellyesítettnek. Mindazáltal egy szomszéd Státusnak történetei arra indítottak minket, hogy ezen szándékunknak eszközését továbbra halaszszuk, ezek minket arra köteleznek, hogy a' mi alattunk valók buzgóságoknak az által feleljünk meg, hogy mi a' mi kötelességünket illendő serénységgel folytassuk, és jobbhágyink közzül senkit a' maga kötelelségéről, és a' mi feltételünkről bizonytalanságban ne hagyunk. Azon szem-pillantásban, mellyben távolról új nehézségek támadni láttatnak, mellyben sok népekben amaz idegen uralkodóról való emlékezet fel támad, minden jó hazafinak szoros kötelessége leszen az, a' Státusnak olly jó Constitutziót adni, mellynek valóságát, egész Európának politicája, a' köz tsendességnek és bátorságnak fenn tartására szükségességek lenni tart.

„A' leg hatalmasabb Európai uralkodó Fejedelmeknek meg egyezések által felbuzdittatva lévén, és mivel mi ezen nemes érzékenység által nemes érzékenységet is a' polgári szabadság és mástól való nem függésre nézve, melly a' Belgákat eleitől fogva másoktól meg különböztette, desokkal inkább az ő erántunk való hajlandóságok által meg erősítetve lévén, ma a' királyi páltzát kezünkbe vesszük, 's annál fogva semmi egyéb tzelünk nintsen, hanem hogy avval együtt azt a' közboldogságot is észve kaptsoljuk, mellyel mi mátol fogva kötelesek vagyunk, és mind azokba a' jó téteményekbe részesüljünk, a' mellyekért a' bekesség és az egyetértés jót állanak.“

„Mivel a' mi akaratumk az, hogy ezen ujonnan alkotott Státusra nézve inkább magunkra vállaljuk azt a' belső és atyafiságes egyességet, melly abban és minden mi jobbhágyainkban uralkodni fog; erányosnak tartottuk azt ki jelenteni, 's ennél fogva ki is jelentjük, hogy minden ehhez tartozó országok mátol fogva ezen tzim alatt Belgiumi Ország észve kaptsolttassanak. Ez az ország mi általunk, és a' mi törvényes maradékaink által az első szülöttség jussáb bírtatasson; továbbá ki jelentjük, hogy mi magunkert és minden azon maradékinkért, a' kik mi utánunk a' Kir. uralkodó székbe ülvi fognak, a' Kir. méltóságot és nevezetet fel vállaljuk; mindazáltal e' mellé a' nevezet mellé kívánnjuk a' Luxemburgi hertzezséget is ragasztani, még pedig azokból, mivel ez a' tartomány különös erányúsággal vagyon Német Országban.“

„Egyébaránt noha ez a' meg határozás a' Belgiumi kiterjedésnek, és a' lakosok pallérczottságának meg felel is: még is mindazáltal mindenkor kötelesnek fogjuk magunkat arra tartani, hogy az a' név, mellyet mi a' szerentségek minden változásai és háborgáfai közt betsüllettel visltünk, és annak ereje által a' mi őseink a' szabadság fenn tartására sok fontos dolgokat miveltének, mindazáltal soha el nem fogjuk fe-

lejteini, és az ember emlékezetéből elenyészni nem is engedjük. Arra való nézve azt akarjuk és parantfolyuk, hogy mától fogva minden jövőendő időben a' szövetséges Belgiumi kir. Széknek örököse Orániai hercegi titulust vegyen, viseljen, és tartson, és ezen fel nyílt levelünkben a' mi kedves leg idősőbb fiunknak ezt az örökséget által adjuk, annál nagyobb örömmel, mivel mi tökéletesen meg vagyunk arról győztetve, hogy ő annak régi fényességét meg tartja, és legszorosabb köteletségének lenni isméri mind azt bé tellyesíteni, a' mellynek meg tartására ő mint leg első jobbagyunk, és ezen Monarkiának következő uralkodója kötelesnek tartja; mind bátorsága, mint pedig hátár nélkül való engedelmessége által mindenkor vigyázni fog a' maga familiájának hátorságára és országának bekességére meg maradására.“ —

„Ti, a' kik ezen tartományban laktok, polgár társaim! Nyisátok fel sziveteket annak a' reménységnek és erős bizodalomnak! A' közönséges boldogságnak kezdete a' ti kezetekben van! Szeressék Hazátokat, szeressétek egymást tsendes egyességben, és távoztassátok el minden vonakodást és egymás ellen való irigységet, ha ezt mivelni fogjátok, elegendő erőtök leszen mind azoknak a' veszedelmeknek eltávoztatására, a' mellyek titeket fenyegethénének.“

„Egész Európa örömmel és meg elégedéssel tekint a' ti meg egyesüléstekre. Az a' fontos törvény, mellynek már most is kötelező ereje vagyon ti reátok nézve, olly meg határozásokat fog nem sokára venni, mellyek ezen uj Országának hasznait és kívánságát egy szerentsés meg egyezésbe fogják hozni. Ebben a' meg egyezésben fogjátok a' vallásnak azt a' meg maradását is találni, a' melly előttünk leg fontosabb tárgy. Reménylyük, hogy az Isteni áldás szeréat újabb jólétevő rendelések és az industriának előmozdítására, s azon mester-

ségeknök tökéletesítésére nézve, mellyek hajdan Belgiumot igen híressé tették, fognak tetetődni, hogyha a' ti érzékenységek és iparkodástok azoknak meg fognak felelni, mellyek mái napon a' ti Királytok közönségesen és meg másolhatatlanul serkent titeket, a' szerentsének az a' tündöklése melly titeket vár, több századokban örökség szerént fog a' ti maradékaitokra háramlani. *Költ Hügában, Mártzius 13-dik napján, 1815-dik esztendőben — Wilhelm a' szövetséges Belgiumi Királya.*

A' Frankfurti zsrnálnak 23-ik Mártziusi darabjában következő megtartásra méltó jegyzést olvasunk: Azoknak a' hittel érdemlő utazóknak beszédjek szerént, a' kik Páris városát Mártzius 19-ik napját követett éjjel elhagyták, azon holnap 20-ik napján várták oda Bonapartét. A' Fr. hadiseregeknek az uralkodó Királytól való elpártolások miatt Páris városának oltalmazására tellyességgel semmi védelmező intézeteket ienni nem lehetett. Minekutána Marsal Ney minden kormánya alá rendeltetett hadiseregektől elhagyatott volna, kéntelen volt Párisba vissza menni Marsal Oudinot, a' ki a' régi testörző seregével, Páris felé indult vala, Metz városába visszament; azok a' hadiseregek a' kik Melun mellett össze gyültek, sőt még azok a' Regementek is, a' mellyeknek hívségeiben leg inkább bizott a' Kormányzék, a' Bonaparte részére állottak; Monsieur Berry Hertzeg és Marsal Macdonald Párisból elutaztak, és a' mint közönségesen hiszik, Fr. Országának északi részében mentek, hogy ottan valamelly ármádát össze vonhassanak. A' Király és a' külföldi Ministerek Mart. 19-dik napján el nem hagyták ugyan még Páris városát, de már akkor készen voltak az onnan való elmenetelre.